

beeldend doel

Doelstelling en benodigdheden

- a De kinderen leren allerlei soorten texturen herkennen, combineren en toepassen.
- b Tevens leren zij over het aanbrengen van kleur op klei.

technisch doel

- a Het maken van een plaat klei.
- b Een vorm op de kleiplaat tekenen en uitsnijden.
- c Textiel- of andere texturen in de klei rollen of drukken.
- d Ingerolde en afgedrukte kleiplaatjes op de uitgesneden vorm boetseren.
- e Het kleioppervlak van kleur voorzien met behulp van plakkaatverf, engobe of glazuur.

materiaal

- a Per leerling een plaat klei van ongeveer 25 × 12 cm.
- b Plakkaatverf, engobe of niet-giftige, transparante glazuren.

gereedschap

- a Per leerling een kleiroller, een kleimesje en een spatel.
- b Per groepje leerlingen textiele materialen met een stevige textuur, verfwasten en mengbakjes.

leer- en hulpmiddelen

- Beeldmateriaal uit modevlakbladen of voorbeelden van patch-work.

beeldende inleiding

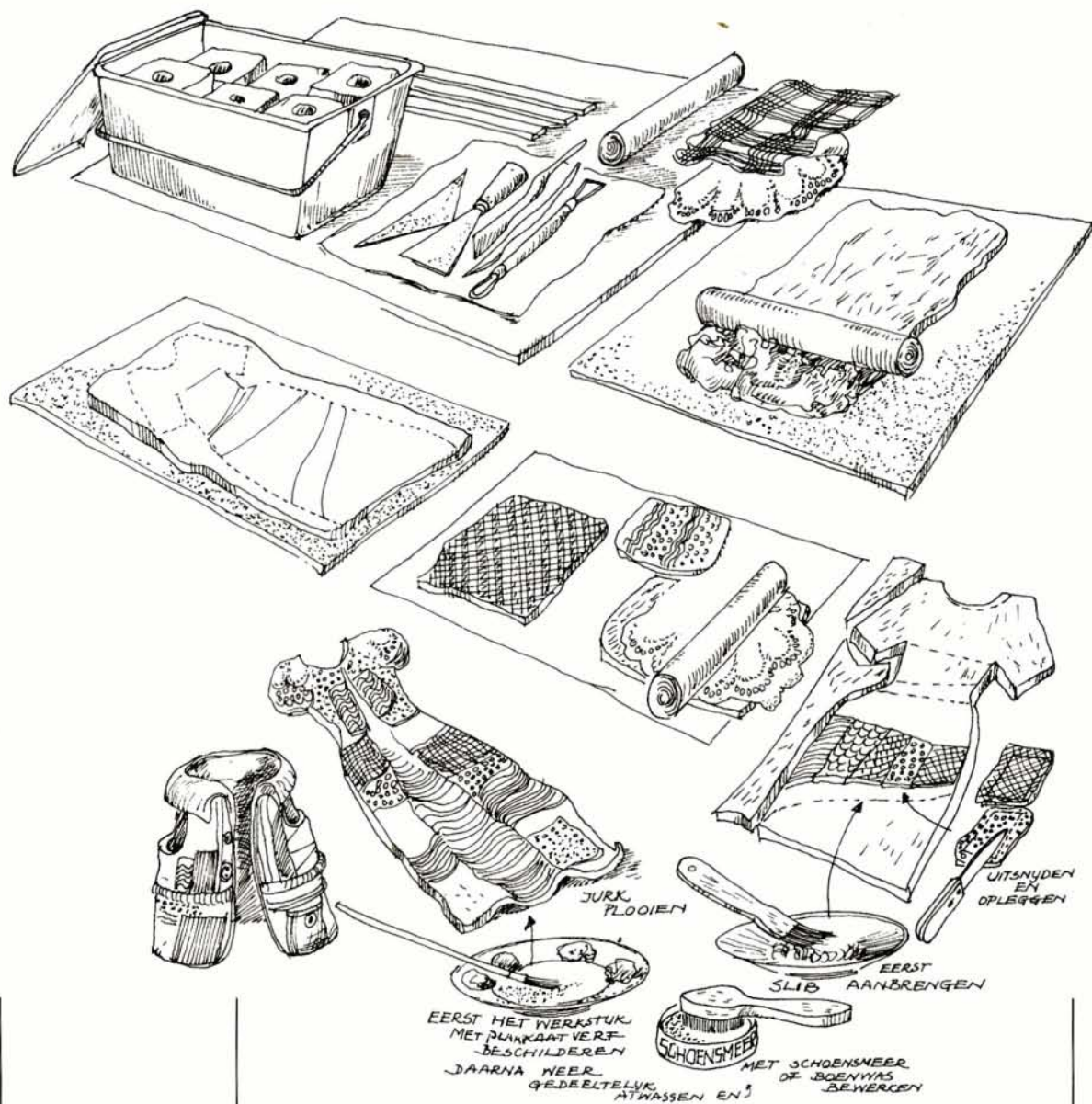
Lesverloop

Een leuke inleiding van deze les kan een kort verhaal zijn over het ontstaan van het zogenaamde 'patch-work' en van de spijkerpakmode. Amerikaanse pioniersvrouwen spaarden – door armoede gedwongen – elk restje stof op om er versleten kleding mee op te lappen of om er grote lappen (bijvoorbeeld

dekens) van te maken. Het resultaat was een produkt met een grote diversiteit aan kleurmotieven en texturen.

Een soortgelijke werkwijze legt u de kinderen in deze les voor. Uitgangspunt van uw bespreking kan zijn een jurk, broek, overall, jas of body-warmer. U bespreekt de vorm, het patroon en de eventuele versieringen (kijk ook naar stiknaden en sluitingen).

Schets op het bord hoe het kledingstuk met behulp van lijnen in allerlei vlakken kan worden verdeeld. Het is de bedoeling dat deze vlakken straks gevuld zullen worden met texturen. Inventariseer daarom eerst de door de kinderen meegebrachte materialen met textuur. Welke verschillen zijn er te ontdekken wat betreft textuur (groeve/fijne texturen) en/of patroon. Een dergelijke ordening kan ook in het werkstuk worden toegepast, waardoor een duidelijke verdeling of een duidelijk patroon ontstaat.

technische inleiding

- **a** De leerlingen maken eerst een plaat klei van ongeveer 25×12 cm.
- **b** Dan tekenen zij uit de hand de contourvorm van een jurk of een ander kledingstuk op de kleiplaat. Ze maken hierbij eventueel gebruik van beeldmateriaal. Laat de kinderen deze schets zo groot mogelijk maken. ('Gebruik de hele plak klei.') Hierna snijden zij de vorm uit.
- **c** Op de uitgesneden contourvorm wordt een vlakverdeling gemaakt (lijntjes inkrassen).
- **d** Van klei worden nu dunne lapjes gerold. De textuur op de lapjes wordt verkregen door textiel of ander materiaal met de grove kant in de klei te rollen (zie ook Les 1 in dit cahier). De lapjes worden op maat gesneden en binnen de getekende vlakverdeling op de contourvorm van het kledingstuk geboetseerd. De lapjes komen naast elkaar. Pas op dat de textuur niet te veel aangetast wordt.
- **e** Breng op het kledingstuk eventueel zachte kleuren aan met behulp van verdunde plakaatverf (zie Les 7 in *Handvaardig 5*), engobe (klei van een andere kleur in water oplossen tot een dun papje en dit met een zacht penseel op de natte of leerharde klei aanbrengen) of glazuur. Glazuur aanbrengen kan pas als het werkstuk één keer gebakken is. Glazuurpoeder oplossen met water. Met een zachtharig penseel aanbrengen op het vetvrije werkstuk en de tweede keer bakken op de juiste temperatuur (zie aanwijzing op de verpakking).

begeleidings- adviezen

- **a** Zie toe dat de vlakverdeling eenvoudig blijft.
- **b** Als het kledingstuk klaar is, kan het iets geplooid of gebogen worden waardoor het er nog echter uitziet.
- **c** Bevestig het werkstukje eventueel op een zwarte ondergrond van bijvoorbeeld spaanplaat. Plakken kan het best met steenkit.

nabespreking

- **a** Welke kledingstukken zijn uitgebeeld?
- **b** Welke texturen zijn er gevonden en in welke combinatie zijn ze toegepast?
- **c** Hoe verliep de techniek van het uittekenen, snijden, afdrukken van texturen en het aanhechten en kleuren?

Andere opdrachten

- **1** De jas van de clown.
- **2** Vogelverschrikker.
- **3** Lapjeskat.

